

עפ"ג 43779/03/14 - המערער, כאיד חאג' נגד המשיבה, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 43779-03-14 חאג' (עציר) נ' מדינת ישראל

בפני כב' הרכב השופטים: עודד גרשון [אב"ד] אברהם אליקים תמר שרון נתנאל
המערער:
כאיד חאג' (עציר)
ע"י עו"ד רועי קרן
נגד
המשיבה:
מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

פסק דין

השופט עודד גרשון [אב"ד]:

1. ערעור על חומרת העונש שהוטל על המערער ביום 6.2.14 על ידי בית משפט השלום בעכו (כב' השופט אברהם בולוס) במסגרת תיק פלילי 54167-06-12.

עיקר הערעור מופנה כנגד הפעלת עונש מאסר מותנה בן 24 חודשים במצטבר לעונש שהוטל על המערער בגין העבירה נשוא כתב האישום בבית המשפט קמא.

2. כתב האישום

המערער הועמד לדין בבית המשפט קמא על פי כתב אישום שהכיל שני פרטי אישום: **בפרט האישום הראשון** הואשם המערער בכך שביום 19.6.12 התפרץ לבית מגוריו של המתלונן בשפרעם בכוונה לגנוב, עבירה לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן - "החוק").

בפרט האישום השני הואשם המערער בכך שביום 22.6.12 החזיק בביתו בשפרעם סם מסוכן מסוג קוקאין בכמות לצריכה עצמית ללא היתר כדון, עבירה לפי סעיף 7(א)+7(ג) לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג - 1973.

א. המערער הודה בבית המשפט קמא בעובדות **האישום השני** וכפר בעובדות האישום הראשון. בעקבות כך הורשע המערער, על פי הודאתו, בהחזקת סם מסוכן מסוג קוקאין, ובית המשפט שמע את ראיות הצדדים לעניין האישום הראשון שעניינו התפרצות.

ביום 7.10.13 ניתנה הכרעת דינו של בית המשפט קמא והמערער הורשע גם בעבירת ההתפרצות שיוחסה לו באישום הראשון.

ב. בהתאם להחלטת בית המשפט קמא הכין שירות המבחן תסקיר בעניינו של המערער.

קצינת המבחן הגישה לבית המשפט קמא תסקיר ארוך ומפורט בעניינו של המערער שבו סקרה את רקעו, את מצבו המשפחתי ואת עברו הפלילי. בתסקיר צוין כי המערער מוכר כמכור לסמים מזה שנים רבות וכי לדבריו לאורך השנים הוא לא ערך ניסיונות גמילה משמעותיים ולא פנה לאף מסגרת טיפולית לקבלת סיוע.

קצינת המבחן ציינה כי המערער לקח בפניה אחריות לעובדות שיוחסו לו בכתב האישום, אך עם זאת ניסה לטשטש ולהפחית מחומרת מעשיו בעבירה של התפרצות למגורים.

קצינת המבחן ציינה בתסקירה כי שירות המבחן התרשם מהמערער "**(...) כאדם אשר ניהל, לאורך השנים, אורח חיים התמכרותי עברייני, אימץ לעצמו דפוסי התנהגות וקודים שוליים. בנוסף לכך ובהעדר סביבה מכילה, תומכת ומציבה גבולות, חלה הסלמה בהתנהלותו הבעייתית לאורך שנות חייו. (...)**".

קצינת המבחן כתבה בתסקירה כי בהתאם להחלטת בית המשפט הועבר המערער אל אישפוזית בטמרה לטיפול וגמילה מסמים ולאחר 21 יום הועבר אל הקהילה הטיפולית "**אלפטאם**" בטייבה. ואולם, המערער עזב את הטיפול על דעת עצמו ומרצונו החופשי. המערער שיתף את שירות המבחן בכך שבעקבות קשיים להתמודד עם המצוקות בהן נתקל במהלך הטיפול, התקשה להחזיק מעמד במסגרת הטיפולית ועזב את המקום.

קצינת המבחן סיכמה את תסקירה באומרה כדלקמן:

"לסיכום: לנוכח היכרותנו את כאיד לאורך פרק זמן

ממושך, התרשמנו שהוא אמנם מביע רצון להשתלב בתוכנית טיפולית ולהיגמל משימוש אינטנסיבי בסמים, ויחד עם זאת מתקשה לאסוף כוחות ויכולות לפרק זמן ממושך להתמיד בגמילה ולהחזיק מעמד בטיפול ארוך ואינטנסיבי. קשה לנו להביא עמדה טיפולית בעניינו.

בנסיבות אלו אנו מעריכים כי על מנת לערוך שינוי אמיתי בחייו, כאיד זקוק לענישה מוחשית אשר תבהיר לו את הבעייתיות למעשיו ותציב בפניו גבולות, אשר יתכן ויסייעו לו להתגייס לתהליך השינוי. על כן אנו ממליצים בפני כב' בית המשפט להטיל עליו עונש מאסר לתקופה שתאפשר לו לעבור תהליך גמילה במסגרת שב"ס.

מאחר וכיום עומד נגדו עונש מאסר על תנאי בר הפעלה, אשר הוטל עליו על ידי בית משפט שלום עכו בת"פ 2912/06, נמליץ בפני כב' בית המשפט להסתפק בהפעלת עונש מותנה זה כאשר להערכתנו שליחתו למאסר בפועל לתקופה ארוכה יותר תפגע בסיכוייו לנצל את תקופת המאסר לצורך גמילה ושיקום".

ג. בית המשפט קמא שמע את טענות הצדדים ובגזר דין ארוך ומפורט פירט את כל העובדות הרלוונטיות ואת טענות הצדדים ואלו העונשים שגזר על המערער:

ביחס לאישום בגין עבירת ההתפרצות לבית המגורים גזר בית משפט קמא -

(1) מאסר בפועל למשך 12 חודשים בניכוי ימי מעצרו.

(2) הפעלת מאסר על תנאי של 24 חודשים שהוטל על המערער בת"פ (עכו) 2912/06 **במצטבר** לעונש המאסר האמור לעיל, כך שבסך הכל ירצה המערער 36 חודשי מאסר בפועל.

(3) 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירת רכוש מסוג פשע לפי חוק העונשין ויורשע עליה.

(4) 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהמערער לא יעבור בתקופה זו עבירת רכוש מסוג עוון ויורשע עליה.

ביחס לאישום השני (בגין אחזקת סמים לצריכה עצמית) גזר בית המשפט קמא -

זו (1) 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור בתקופה עבירה של אחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית ויורשע עליה.

מביצוע (2) חיוב המערער לחתום על התחייבות כספית בסך 2,000 ₪ להימנע עבירה של אחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית למשך שנתיים.

טענות המערער .4

בא כוח המערער, עו"ד רועי קרן, טען בפנינו כי עיקר הערעור מופנה כנגד תקופת המאסר הכוללת שהוטלה על המערער ובכללה הפעלת עונש המאסר המותנה במצטבר לעונש שהוטל בגין העבירה נשוא הערעור ובסך הכל 36 חודשי מאסר. לדבריו, שגה בית המשפט קמא בכך שלא נתן משקל להמלצת שירות המבחן להסתפק בהטלת עונש כולל כאורך תקופת המאסר המותנה "**שכן שליחתו לתקופה ארוכה ביותר תפגע בסיכויו לנצל את תקופת המאסר לצורך גמילה ושיקום**".

בא כח המערער טען כי בית משפט קמא לא נתן משקל לעובדה שהמערער שהה במסגרת קהילה טיפולית כחלופת מעצר במשך כ- 9 חודשים שבמהלכם היתה התנהגותו טובה וחויבית. לעומת זאת, ראה בית משפט קמא לנכון ליתן משקל רב לנקודת המשבר הראשונה בה נתקל המערער שבגינה נפלט מן הקהילה הטיפולית.

המערער טען כי בית משפט קמא לא ייחס חשיבות רבה לעובדה שפעל לבדו, ללא תחכום וללא תיאום מיוחד וכן לעובדה שבסופו של יום לא נגנב דבר מהדירה ולא נגרם כל נזק.

בא כח המערער טען כי בית המשפט קמא לא נתן משקל לעובדה שלא היה מדובר במקרה זה בתאווה בצע אלא בעובדה שמדובר בנרקומן שחיפש דרכים להשגת הסם "**וזאת מבלי להקל ראש בדבר**".

המערער הלין על כך שבית המשפט קמא נתן משקל יתר לעברו הפלילי והתעלם מחלופי הזמן למן הרשעתו האחרונה משנת 2006.

המערער טען כי המאסר הממושך עלול לפגוע בסיכויו לגמילה ושיקום, זאת בשים לב לגילו ומצבו הרפואי הרעוע.

המערער הלין על כך שבית משפט קמא לא נתן משקל הולם לנסיבות חייו הקשות בהווה ובעבר, לעובדה שהוא אדם בן 50 ונשוי בשנית ללא ילדים, המכור לסמים מזה שנים רבות אשר שכל את אחיו בעקבות שימוש בסמים כשאח נוסף שלו מכור לסמים, אימו סיעודית ואביו נפטר מסרטן, גורמים שהביאו אותו בסופו של יום לבריחה לסמים.

על שום כל אלה ביקש המערער לקבל את הערעור "ולהורות על הפחתת תקופת המאסר בפועל הכוללת שנגזרה על המערער לתקופה של 24 חודשים כך שהמאסר המותנה יופעל חציו בחופף וחציו במצטבר".

5. טענות המשיבה

באת כח המשיבה, עו"ד גב' שרון אייל, ביקשה לדחות את הערעור.

באת כח המשיבה הפנתה את תשומת הלב לעובדה שעונש המאסר המותנה בן 24 חודשים שהוטל על המערער בתיק פלילי 2912/06 הוטל על המערער בגין 22 עבירות התפרצות. על שום כך, אין לומר על העונש האמור כי הוא מאסר מותנה "דרקוני".

באת כח משיבה טענה כי עונש המאסר המותנה הנ"ל אמור היה לשמש כחרב מעל ראשו של המערער ולהרתיעו. ואולם, המערער מעד וביצע עבירות במהלך התנאי ולכן חייב היה, בית משפט קמא להפעיל את עונש המאסר המותנה ולגזור עליו עונש נוסף. לטענתה, בית המשפט קמא יכול היה להטיל על המערער עונש חמור יותר מזה שנגזר עליו. לדבריה, עונש המאסר הכולל בן 3 שנים הוא עונש סביר בנסיבות העניין, שכן "מדובר בעבריון שלא מפסיק לעבור עבירות. גליון ההרשעות הוא עב כרס. בית המשפט מחוייב להגן על הציבור מפני פגיעתו הרעה של המערער ששב ופוגע ברכוש הציבור".

6. דין

א. לאחר עיון בגזר דינו של בית משפט קמא, בטענות באי כח הצדדים ובמכלול נסיבות העניין, הגעתי למסקנה כי מן הדין לדחות את הערעור ולהשאיר את העונשים שנגזרו על המערער על ידי בית המשפט קמא על כנם, וכך אמליץ לחבריי הנכבדים.

ב. הלכה פסוקה היא כי בית משפט של ערעור אינו גוזר את עונשו של המערער מחדש. בית המשפט בוחן את סבירות העונש שגזרה הערכאה הדיונית. רק במקרים שבהם נמצא כי נפלה טעות מהותית בגזר הדין או כי העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראוייה

והמקובלת, רק אז תתערב ערכאת הערעור בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית.

ג. המערער שלפנינו הינו עבריין בעל עבר פלילי עשיר ומכביד ביותר. גליון ההרשעות הקודמות שלו הינו גליון עב כרס בגין עבירות שונות, מרביתן עבירות רכוש, אך גם עבירות סמים, הפרת הוראה חוקית, איומים, נסיון לתקיפה סתם, בריחה ממשמורת חוקית, שבל"ר ונטישה במקום אחר, פירוק חלקים מרכב, זיוף, שימוש במסמך מזויף, קבלת דבר במירמה, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, תגרה במקום ציבורי, מעשה מגונה בקטין ומעשה סדום בכוח.

ניתנו למערער הזדמנויות לתקן את דרכיו אך הוא לא ניצלן. בית המשפט קמא שקל את כל העובדות והנתונים הרלוונטיים וגזר על המערער עונש ההולם את חומרת העבירות שעבר, את עברו הפלילי המכביד ואת נסיבותיו האישיות של המערער.

אכן, עונש המאסר המותנה בן 24 חודשים הינו עונש ממושך. ואולם, בהליך שלפנינו איננו בוחנים את צדקת הטלת עונש המאסר המותנה האמור. אילו רצה המערער להשיג על חומרת המאסר המותנה, היה עליו לערער על העונש האמור במועד. בהליך שלפנינו עלינו לבחון אם נפלה טעות בידי בית המשפט קמא בכך שהפעיל את עונש המאסר המותנה האמור במצטבר לעונש שהטיל על המערער בגין העבירות נשוא כתב האישום.

סבורני כי לאור מכלול נסיבות העניין ובמיוחד עברו הפלילי המכביד של המערער, ולאור הוראת **סעיף 58 לחוק**, לא נפלה כל טעות בהפעלת המאסר המותנה כפי שהופעל. בית המשפט קמא שקל היטב את מכלול נסיבות העניין ואכן אין בעניין שלפנינו טעמים שיצדיקו חפיפת תקופת המאסר המותנה או חלקו עם עונש המאסר בגין העבירות נשוא כתב האישום.

7. אחרית דבר

אשר על כן ולאור כל האמור לעיל, לו דעתי היתה נשמעת, היינו דוחים את הערעור.

השופט אברהם אליקים:

אני מסכים.

השופטת תמר שרון-נתנאל:

אני מסכימה.

אשר על כן הוחלט, פה אחד, לדחות את הערעור.

ניתן היום, כ"ז ניסן תשע"ד, 24.4.2014, במעמד הצדדים.